

Broszura informacyjna

NARODOWE CENTRUM NAUKI

Narodowe Centrum Nauki

ul. Twardowskiego 16

30-312 Kraków

tel. +48 12 341 90 03

fax: +48 12 341 90 99

e-mail: biuro@ncn.gov.pl

Projekt/skład: Studio Graficzne PAPER CUT

Druk: Drukarnia Beltrani

Narodowe Centrum Nauki

Narodowe Centrum Nauki (NCN) to agencja wykonawcza powołana w wyniku reformy systemu finansowania nauki z 2010 r. NCN wspiera badania podstawowe, czyli prace empiryczne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów, bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne. Misją NCN jest działanie na rzecz wzrostu znaczenia polskiej nauki na arenie międzynarodowej oraz podniesienie jakości i efektywności badań naukowych dzięki konkurencyjnemu systemowi przyznawania grantów. Centrum regularnie ogłasza konkursy na projekty badawcze, stypendia doktorskie, staże podoktorskie i działania naukowe. Budżet NCN w 2019 r. to ponad 1,3 mld zł na finansowanie badań podstawowych.

Ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki weszła w życie 1 października 2010 r. NCN oficjalnie rozpoczęło działalność 4 marca 2011 r., a kilkanaście dni później ogłosiło pierwsze konkursy na projekty badawcze. Nadzór nad NCN sprawuje minister nauki i szkolnictwa wyższego, zaś za kształt konkursów Centrum odpowiada Rada składająca się z dwudziestu czterech wybitnych naukowców. Pracami Biura Centrum kieruje dyrektor.

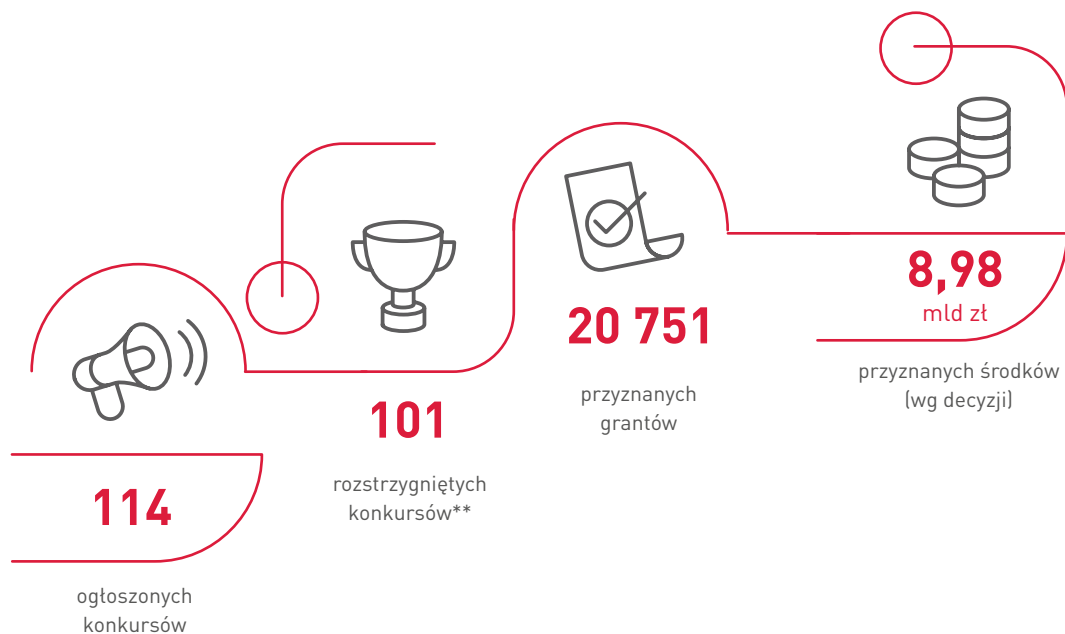
Narodowe Centrum Nauki finansuje badania podstawowe również we współpracy z zagranicznymi instytucjami wspierającymi naukę. Wraz z niemieckim Towarzystwem Maxa Plancka (MPG) prowadzi program DIOSCURI mający na celu utworzenie Centrów Doskonałości Naukowej w Polsce. Centrum koordynuje także program QuantERA – sieć 32 agencji wspierających badania naukowe w obszarze technologii kwantowych, przy wykorzystaniu środków Unii Europejskiej z programu Horyzont 2020.

Centrum jest również operatorem programu „Badania” w zakresie badań podstawowych w ramach funduszy EOG i funduszy norweskich. W ramach inicjatywy Central European Science Initiative (CEUS), zrzeszającej obok NCN agencje z Austrii, Czech i Słowenii, w lutym tego roku Centrum uruchomiło konkurs CEUS-UNISONO na projekty realizowane przez zespoły z Polski, Czech, Austrii i Słowenii. W lutym 2020 r. NCN otrzymało grant Marie Skłodowska-Curie COFUND na realizację programu POLONEZ BIS dla naukowców przyjeżdżających do Polski z zagranicy. Pierwszy konkurs w tym programie zostanie ogłoszony w 2021 r.

NCN w liczbach

(MARZEC 2011 – GRUDZIEŃ 2019)

Konkursy krajowe*

* Dane dotyczą konkursów krajowych z bieżącej oferty NCN oraz konkursów zawieszonych.

** Liczba nie uwzględnia konkursów TANGO, które zostały rozstrzygnięte przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.

Konkursy międzynarodowe***

*** Dane dotyczą konkursów bilateralnych i wielostronnych zorganizowanych w ramach współpracy międzynarodowej, konkursu POLONEZ dofinansowanego w ramach programu finansowania badań naukowych i innowacji UE „Horyzont 2020” na podstawie umowy nr 665778 o dofinansowanie działań „Marie Skłodowska-Curie”, a także konkursów w ramach tzw. funduszy EOG i Funduszy Norweskich oraz konkursów Dioscuri.

**** Podana kwota obejmuje zarówno wkład NCN, jak i środki Komisji Europejskiej. Wliczone zostały również wnioski zakwalifikowane do finansowania w konkursach Dioscuri.

Struktura organizacyjna

Dyrektor

Dyrektor kieruje działalnością Narodowego Centrum Nauki. Odpowiada za realizację zadań ustawowych i gospodarkę finansową Centrum oraz reprezentuje je na zewnątrz. Jest uprawniony do samodzielnego dokonywania czynności prawnych w imieniu NCN.

Rada NCN

Rada Narodowego Centrum Nauki jest złożona z dwudziestu czterech naukowców reprezentujących różne dyscypliny nauki. Rada określa m.in. priorytetowe obszary badań podstawowych zgodne ze strategią rozwoju kraju, warunki przeprowadzania konkursów na projekty badawcze i wysokość środków na nie przeznaczonych, a także ogłasza konkursy na stypendia doktorskie i staże po uzyskaniu stopnia naukowego doktora. Rada wybiera również członków zespołów ekspertów oceniających wnioski o finansowanie projektów badawczych.

Koordynatorzy dyscyplin

Koordynatorzy dyscyplin odpowiadają za organizację prac zespołów ekspertów i przeprowadzanie konkursów na projekty badawcze. Dbają o zapewnienie ich właściwego, bezstronnego i rzetelnego przebiegu. Koordynatorzy posiadają co najmniej stopień naukowy doktora i są wybierani w drodze otwartego konkursu. Pracują w Narodowym Centrum Nauki w trzech zespołach: nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce, nauk ścisłych i technicznych oraz nauk o życiu.

Biuro NCN

Biuro NCN to część administracyjna Centrum, składająca się z kilku działów i kilkunastu zespołów, odpowiedzialna za udzielanie informacji wnioskodawcom, obsługę konkursów na projekty badawcze oraz organizację posiedzeń zespołów ekspertów. Biuro zajmuje się również bieżącym wsparciem grantobiorców realizujących projekty, zarządza procesem podpisywania umów o finansowanie projektów, sprawuje nadzór nad ich realizacją, podejmuje współpracę międzynarodową w zakresie finansowania badań oraz organizuje konkursy w ramach funduszy EOG i funduszy norweskich we współpracy z Radą i koordynatorami dyscyplin, a także Komitetem Programu „Badania”.

Kierownictwo NCN

DYREKTOR
PROF. ZBIGNIEW BŁOCKI

Pracownik Wydziału Matematyki i Informatyki Uniwersytetu Jagiellońskiego od 1990 r. Spędził w sumie kilka lat za granicą, m.in. w Szwecji, Niemczech i USA – także jako stypendysta Fulbrighta. Był również wielokrotnie zapraszany na wykłady do ośrodków naukowych na całym świecie.

W latach 2010-2015 zasiadał w Radzie NCN, a od marca 2015 r. pełni funkcję dyrektora NCN. Od listopada 2015 r. jest także członkiem Rady Zarządzającej Science Europe, stowarzyszenia zrzeszającego europejskie organizacje finansujące naukę.

W przeszłości był m.in. dyrektorem Instytutu Matematyki UJ, a także zastępcą przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego 6. Europejskiego Kongresu Matematyki, który odbył się w Krakowie w 2012 r. W latach 2010-2015 na UJ koordynował projekt w ramach Międzynarodowych Projektów Doktoranckich Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, był również kierownikiem projektu w programie Ideas Plus. Jest laureatem Nagrody im. S. Zaremby Polskiego Towarzystwa Matematycznego (2007) oraz Nagrody Prezesa Rady Ministrów za wybitne osiągnięcie naukowe (2008). W 2014 r. otrzymał Laur Jagielloński.

PRZEWODNICZĄCA RADY
PROF. MAŁGORZATA
KOSSOWSKA

Psycholog, profesor nauk humanistycznych, kierownik Zakładu Psychologii Społecznej i Centre for Social Cognitive Studies w Instytucie Psychologii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Autorka ponad 80 artykułów w czasopismach polskich i zagranicznych oraz autorka i współautorka ośmiu książek.

Laureatka licznych nagród za osiągnięcia naukowe, w tym nagrody im. Tadeusza Tomaszewskiego za najlepszą publikację psychologiczną, medalu Polskiego Stowarzyszenia Psychologii Społecznej za całokształt osiągnięć naukowych i nagrody Laur Jagielloński. Stypendystka programu „Zostańcie z nami” organizowanego przez tygodnik „Polityka” (2001).

W latach 2008-2012 dyrektor Instytutu Psychologii UJ, prezes Polskiego Stowarzyszenia Psychologii Społecznej (2008-2014), członek zarządu Europejskiego Stowarzyszenia Psychologii Społecznej i członek korespondent Polskiej Akademii Nauk. Od 2012 r. prodziekan Wydziału Filozoficznego UJ. Członek Rady NCN od 2012 r.

Konkursy NCN

Narodowe Centrum Nauki wspiera realizację badań podstawowych w formie projektów badawczych, stypendiów doktorskich i staży po uzyskaniu stopnia naukowego doktora, a także działań naukowych służących realizacji badań podstawowych. W konkursach NCN o finansowanie może starać się każdy naukowiec, niezależnie od wieku i stażu.

W ofercie Centrum znajdują się obecnie zarówno konkursy krajowe, skierowane do różnych grup badaczy, jak i konkursy ogłaszane we współpracy dwu- lub wielostronnej NCN z innymi agencjami finansującymi badania naukowe, oraz szereg programów organizowanych przez duże konsorcja międzynarodowe i sieci typu ERA-NET, których Centrum jest uczestnikiem. Szczególnym typem konkursu jest organizowany wspólnie z MPG program DIOSCURI mający na celu utworzenie Centrów Doskonałości Naukowej w Europie Środkowo-Wschodniej oraz konkurs POLS finansowany z funduszy EOG i funduszy norweskich. Wnioski do NCN w konkursach krajowych oraz bilateralnych można składać w trzech obszarach tematycznych – grupach nauk:

nauki humanistyczne, społeczne i o sztuce,

nauki ścisłe i techniczne,

nauki o życiu.

Naukowcy mogą składać wnioski z ramienia podmiotu, w którym są zatrudnieni (np. uczelni, instytutów naukowych PAN, instytutów badawczych), mogą również starać się o finansowanie jako osoby fizyczne. W większości konkursów w projekcie można zaplanować zakup aparatury naukowo-badawczej, z wyłączeniem tzw. dużej infrastruktury badawczej. Wnioski należy przygotować według wytycznych konkursowych, w języku polskim i angielskim oraz przestać do NCN w postaci elektronicznej poprzez system OSF w terminach otwarcia naboru wniosków.

Finansowanie otrzymują najlepsze projekty badawcze z zakresu badań podstawowych, których kierownicy dysponują niezbędnym doświadczeniem naukowym oraz zapleczem odpowiednim do ich realizacji.

KONKURSY KRAJOWE

regularne, finansowane z budżetu NCN konkursy na projekty badawcze, stypendia, staże oraz działania naukowe służące realizacji badań podstawowych, ogłaszane zgodnie z harmonogramem konkursów raz lub dwa razy w roku, skierowane do różnych grup badaczy

OPUS

na projekty badawcze, dla wszystkich naukowców niezależnie od etapu kariery naukowej.

Konkurs OPUS ogłaszany we wrześniu 2020 r., otwarty jest również dla projektów międzynarodowych, planowanych do realizacji z zespołami zagranicznymi, których zadania finansowanie będą przez agencje partnerskie NCN, w oparciu o rekomendację Centrum pełniącego rolę tzw. agencji wiodącej odpowiedzialnej za ocenę merytoryczną wniosku (w roku 2020 program obejmuje zespoły z Austrii, Czech, Słowenii, Szwajcarii i Niemiec).

PRELUDIUM

na projekty badawcze, dla osób bez stopnia naukowego doktora, otwarcie przewodu doktorskiego nie jest warunkiem ubiegania się o finansowanie,

PRELUDIUM BIS

na projekty badawcze realizowane przez doktorantów w szkołach doktorskich

SONATINA

na projekty badawcze, dla osób ze stopniem doktora uzyskanym do 3 lat przed rokiem złożenia wniosku,

SONATA

na projekty badawcze, dla osób ze stopniem doktora uzyskanym od 2 do 7 lat przed rokiem złożenia wniosku,

SONATA BIS

na projekty badawcze mające na celu powołanie nowego zespołu naukowego, dla osób ze stopniem doktora uzyskanym od 5 do 12 lat przed rokiem złożenia wniosku,

MINIATURA

na działania naukowe, dla osób ze stopniem doktora uzyskanym do 12 lat przed rokiem złożenia wniosku,

MAESTRO

na pionierskie projekty badawcze, dla doświadczonych naukowców

TANGO

na projekty zakładające wdrażanie w praktyce gospodarczej i społecznej wyników uzyskanych w rezultacie badań podstawowych

KONKURSY MIĘDZYNARODOWE

konkursy dla osób ze stopniem doktora lub tytułem naukowym, organizowane we współpracy międzynarodowej

WSPÓŁPRACA DWUSTRONNA

konkursy organizowane we współpracy z zagranicznymi instytucjami i organizacjami finansującymi badania naukowe

BEETHOVEN CLASSIC

na projekty badawcze w zakresie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce realizowane przez zespoły polsko-niemieckie (we współpracy z Deutsche Forschungsgemeinschaft, DFG)

DIOSCURI

konkurs we współpracy z Towarzystwem Maxa Plancka (MPG) mający na celu utworzenie Centrów Doskonałości Naukowej DIOSCURI w Polsce

CEUS-UNISONO

na dwu- lub trójstronne projekty badawcze, realizowane przez zespoły z Polski, Austrii, Czech i Słowenii, złożone wcześniej, celem dokonania ich oceny merytorycznej, do agencji partnerskich: Fonds zur Förderung der wissenschaftlichen Forschung - FWF, Grantová agentura České republiky – GAČR, lub Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije – ARRS.

SHENG

na projekty badawcze realizowane przez zespoły polsko-chińskie. (we współpracy z National Natural Science Foundation of China - (NSFC)

DAINA

na projekty badawcze realizowane przez zespoły polsko-litewskie

OPUS

(ogłaszany we wrześniu 2020), obejmujący krajowe projekty badawcze oraz projekty międzynarodowe których ocenę merytoryczną przeprowadza NCN:

- w zakresie nauk o życiu oraz nauk ścisłych i technicznych realizowane przez zespoły polsko-niemieckie
- we wszystkich dziedzinach nauki, realizowane przez zespoły polsko-szwajcarskie
- we wszystkich dziedzinach nauki realizowane we współpracy dwu- lub trójstronnej przez zespoły z Polski, Czech, Austrii i Słowenii.

WSPÓŁPRACA WIELOSTRONNA

konkursy na międzynarodowe projekty badawcze, zazwyczaj dofinansowane ze środków Programu Ramowego Unii Europejskiej, organizowane przez NCN we współpracy z zagranicznymi agencjami finansującymi badania naukowe. Do tej grupy konkursów należą między innymi inicjatywy typu ERA-NET Cofund finansowane w Programie Ramowym Horyzont 2020.

Harmonogram aktualnie ogłoszonych konkursów wielostronnych oraz zapowiedzi znajduje się na str. 22.

FUNDUSZE NORWESKIE I EOG

konkursy finansowane w ramach funduszy EOG i funduszy norweskich

POLSKA

na projekty badawcze, dla naukowców przyjeżdżających z zagranicy chcących prowadzić badania w Polsce

Konkursy krajowe

Szczegółowe warunki konkursów mogą się różnić w zależności od edycji. Najbardziej aktualne informacje dotyczące danej edycji konkursowej są publikowane na stronie internetowej Narodowego Centrum Nauki wraz z ogłoszeniem konkursu.

MAESTRO

Konkurs na projekty badawcze prowadzone przez doświadczonych naukowców mające na celu realizację pionierskich badań naukowych, w tym interdyscyplinarnych, ważnych dla rozwoju nauki, wykraczających poza dotychczasowy stan wiedzy, których efektem mogą być odkrycia naukowe. W konkursie mogą brać udział osoby posiadające co najmniej stopień naukowy doktora, które w ciągu ostatnich 10 lat przed rokiem złożenia wniosku m.in. opublikowały co najmniej 5 publikacji w renomowanych czasopismach naukowych oraz kierowały realizacją co najmniej dwóch projektów badawczych wyłonionych w drodze konkursu.

OPUS

Konkurs na projekty badawcze otwarty dla wszystkich naukowców, niezależnie od etapu kariery naukowej. Projekty są realizowane indywidualnie przez kierownika projektu lub przez zespoły badawcze, w skład których wchodzi kierownik projektu oraz adekwatna do zakresu projektu liczba wykonawców.

We wrześniu 2020 r. w ramach konkursu OPUS otworzymy nabór na projekty badawcze realizowane przez zespoły z Polski współpracujące z partnerami zagranicznymi (tzw. OPUS-LAP) – z Niemiec (w naukach o życiu oraz naukach ścisłych i technicznych), Szwajcarii, Austrii, Czech i Słowenii, których ocena merytoryczna będzie przeprowadzana w NCN jako agencji wiodącej.

MINIATURA

Konkurs na działania naukowe służące realizacji badań podstawowych. Ma na celu wsparcie osób realizujących działania naukowe w planowanym ubieganiu się o finansowanie projektów badawczych w konkursach NCN. Konkurs skierowany jest do osób, które uzyskały stopień naukowy doktora w okresie do 12 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem, nie kierowały i nie kierują realizacją projektu badawczego oraz nie są laureatami konkursów na stypendia doktorskie lub staże finansowanych ze środków NCN. Ponadto, w dniu złożenia wniosku, osoba ubiegająca się o finansowanie w konkursie MINIATURA musi być zatrudniona przez wnioskodawcę na podstawie umowy o pracę.

PRELUDIUM

Konkurs na projekty badawcze realizowane przez osoby, które nie posiadają stopnia naukowego doktora. Projekty w ramach konkursu PRELUDIUM trwają od roku do 3 lat i są realizowane pod nadzorem promotora lub opiekuna naukowego. Badania finansowane w ramach tego konkursu nie muszą być związane z przygotowawaną rozprawą doktorską.

PRELUDIUM BIS

Konkurs skierowany do podmiotów prowadzących szkoły doktorskie. Celem konkursu jest wsparcie kształcenia doktorantów w szkołach doktorskich i finansowanie projektów badawczych realizowanych przez doktorantów w ramach przygotowujących przez nich rozpraw doktorskich.

TANGO

Konkurs na projekty zakładające wdrażanie w praktyce gospodarczej i społecznej wyników uzyskanych dzięki badaniom podstawowym, ogłaszany wspólnie przez NCN i Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBR). Jego celem jest wzrost stopnia komercjalizacji technologii bazujących na rezultatach badań podstawowych uzyskanych w projektach bazowych finansowanych w konkursach NCN. Kierownikiem projektu może być osoba, która zarządziła projektem bazowym lub uzyskała zgodę kierownika projektu bazowego. W zależności od stopnia zaawansowania badań projekty realizowane są jedną z trzech ścieżek (A, B, C), której wybór warunkuje m.in. wysokość finansowania i czas trwania projektu.

SONATINA

Konkurs na projekty badawcze realizowane przez osoby będące do 3 lat po uzyskaniu stopnia naukowego doktora. Umożliwia uzyskanie pełnoetatowego zatrudnienia na stanowisku naukowym. Laureat konkursu otrzymuje również środki finansowe na realizację projektu badawczego w miejscu zatrudnienia.

SONATA

Konkurs na projekty badawcze realizowane przez osoby posiadające stopień naukowy doktora. Celem tego konkursu jest wsparcie kierownika projektu w prowadzeniu innowacyjnych badań naukowych o charakterze podstawowym, również z wykorzystaniem nowoczesnego zaplecza aparaturowego i/lub rozwiązania metodologicznego. W konkursie mogą brać udział naukowcy, którzy uzyskali stopień naukowy doktora od 2 do 7 lat przed rokiem złożenia wniosku.

SONATA BIS

Konkurs na projekty badawcze mające na celu powołanie nowego zespołu naukowego realizowane przez osoby posiadające stopień lub tytuł naukowy, które uzyskały stopień naukowy doktora w okresie od 5 do 12 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem. Konkurs skierowany jest do wyróżniających się młodych badaczy, którzy chcą utworzyć własny zespół badawczy, wraz z którym będą prowadzić najbardziej nowatorskie prace badawcze.

Harmonogram konkursów krajowych, dwustronnych i realizowanych zgodnie z procedurą agencji wiodącej (LAP) w 2020 r.

CEUS-UNISONO

Rozpoczęcie/zakończenie naboru: **nabór ciągły, zgodnie z wymogami agencji wiodącej**

Rozstrzygnięcie konkursu (najpóźniej): **pierwsze wyniki – druga połowa 2020 r.**

OPUS 19
PRELUDIUM 19
POLS

Rozpoczęcie naboru: **16 marca**

Zakończenie naboru: **16 czerwca**

Rozstrzygnięcie konkursu (najpóźniej): **grudzień 2020 r.**

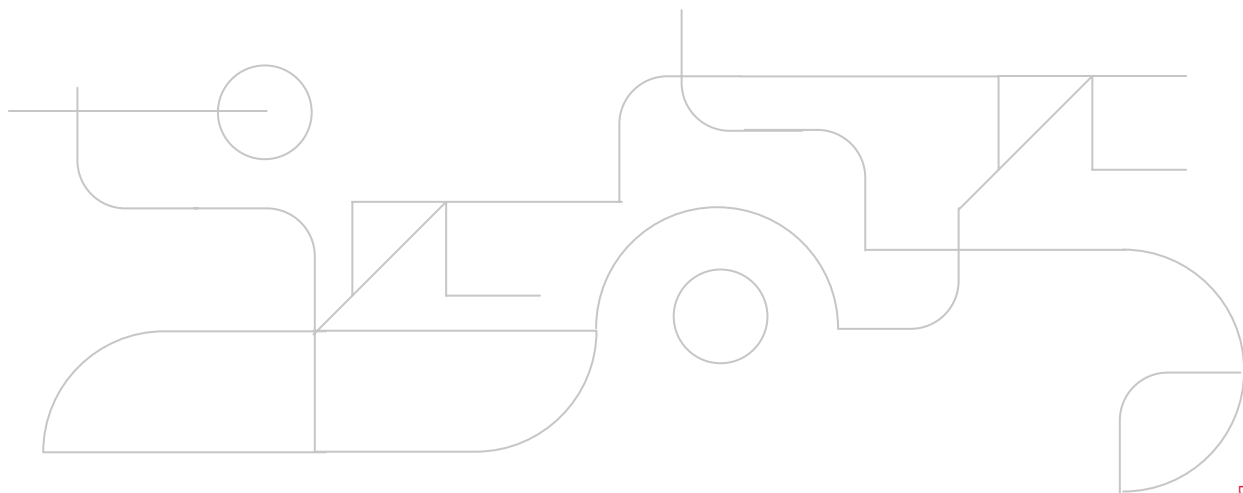
SONATA BIS 10
MAESTRO 12
DAINA 2

Rozpoczęcie naboru: **15 czerwca**

Zakończenie naboru: **15 września**

Rozstrzygnięcie konkursu (najpóźniej): **marzec 2021 r., DAINA 2 – maj 2021 r.**

OPUS 20 + LAP
PRELUDIUM BIS 2
SONATA 16
BEETHOVEN CLASSIC 4

Rozpoczęcie naboru: **15 września**

Zakończenie naboru: **15 grudnia**

Rozstrzygnięcie konkursu (najpóźniej): **czerwiec 2021 r., LAP – zależnie od terminu zatwierdzenia oceny przez agencje partnerskie z innych krajów, BEETHOVEN CLASSIC 4 – październik 2021 r.**

SONATINA 5
SHENG 2

Rozpoczęcie naboru: **16 grudnia**

Zakończenie naboru: **16 marca**

Rozstrzygnięcie konkursu (najpóźniej): **SONATINA 5 – wrzesień 2020 r., SHENG 2 – październik 2021 r.**

MINIATURA 4

---

nabór ciągły, od 4 maja* do 30 września

* Termin może ulec zmianie.

Współpraca międzynarodowa

Do głównych zadań NCN należy nawiązywanie i rozwijanie współpracy międzynarodowej w obszarze finansowania badań podstawowych. Od początku swej działalności Centrum wspólnie z instytucjami wspierającymi badania naukowe z zagranicy ogłasza konkursy na międzynarodowe projekty badawcze. Zasady oceny nadsyłanych zgłoszeń są ustalane wspólnie przez organizacje ogłaszające konkurs. Składane wnioski powinny odznaczać się wysokim poziomem naukowym, a także prezentować korzyści wynikające z zaplanowanej w projekcie współpracy międzynarodowej. Środki finansowe na badania są przekazywane równoległe wszystkim uczestnikom projektu przez właściwe agencje finansujące.

Co roku ogłaszamy również konkursy wielostronne, przeprowadzane wspólnie z zagranicznymi agencjami finansującymi badania naukowe w ramach międzynarodowych sieci wspierających określone dziedziny nauk. W programach typu ERA-NET Cofund budżet konkursów tworzą środki krajowe oraz środki programu ramowego UE Horyzont 2020. Pozostałe inicjatywy finansowane są wyłącznie ze środków krajowych poszczególnych agencji.

WSPÓŁPRACA Z AUSTRIĄ, CZECHAMI, SŁOWENIĄ, SZWAJCARIĄ, NIEMCAMI, CHINAMI I LITWĄ

W lutym 2020 r. ogłosiliśmy konkurs CEUS-UNISONO na dwu- lub trójstronne projekty badawcze realizowane przez zespoły z Polski, Czech, Austrii i Słowenii. We wrześniu 2020 r. w ramach konkursu OPUS otworzymy nabór na dwustronne projekty badawcze realizowane przez zespoły z Polski i Niemiec (w naukach o życiu oraz naukach ścisłych i technicznych) lub Szwajcarii, a także dwu- lub trójstronne projekty z partnerami z Austrii, Czech i Słowenii, których ocena merytoryczna będzie przeprowadzana w NCN jako agencją wiodącą. W 2020 r. rozpoczęliśmy przygotowania do drugiej edycji konkursu DAINA na polsko-litewskie pro-

projekty badawcze, którego ogłoszenie planujemy na czerwiec 2020 r. W bieżącym roku planujemy ogłosić także konkursy: BEETHOVEN CLASSIC 4 na polsko-niemieckie projekty badawcze w zakresie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce oraz konkurs SHENG 2 na polsko-chińskie projekty badawcze obejmujący wybrane dyscypliny nauki.

Efektom owocnej współpracy z Towarzystwem Maxa Plancka było uroczyste otwarcie we wrześniu 2019 r. pierwszych dwóch Centrów Doskonałości Naukowej DioscURI w Instytucie Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego PAN. W grudniu 2019 r. NCN ogłosił natomiast trzecią edycję konkursu DIOSCURI. Planowana jest kontynuacja programu.

POLONEZ BIS

Wiosną 2020 r. ruszyły przygotowania do kolejnej edycji programu POLONEZ pod nazwą POLONEZ BIS. Dzięki dofinansowaniu Komisji Europejskiej przyznanemu w ramach programu Marie Skłodowska Curie Actions od września 2021 r. uruchomimy konkursy, które pozwolą nam zaprosić do Polski 120 naukowców z zagranicy.

MIĘDZYNARODOWE SIECI Z UDZIAŁEM NCN

Nazwa	Liczba organizacji	Liczba krajów	Sieć wspiera:
BiodivERsA	35	23	badania poświęcone ochronie środowiska naturalnego i zrównoważonemu zarządzaniu bioróżnorodnością
CHIST-ERA	23	21	badania z zakresu technologii informacyjnych oraz komunikacyjnych
EqUIP	20	15 (Europa) + Indie	współpracę europejsko-indyjską w zakresie humanistyki i nauk społecznych
ERA-CAPS	20	18	badania nad zdrową i bezpieczną żywnością, produktami pochodzenia roślinnego oraz zrównoważonym rolnictwem, leśnictwem i krajobrazem
ForestValue	31	19	badania z zakresu gospodarki leśnej; wzmacnianie innowacyjności i konkurencyjności sektora leśnego w Europie
HERA	26	25	badania naukowe z obszaru humanistyki odpowiadające na społeczne, kulturowe oraz polityczne wyzwania współczesnej Europy
JPI AMR	30	28	badania nad lekoopornością drobnoustrojów (Antimicrobial Resistance)
JPI Urban Europe	25	18	interdyscyplinarne badania odpowiadające na wyzwania współczesnych miast i obszarów zurbanizowanych
JPND	29	24	badania nad przyczynami występowania chorób neurozwyrodnieniowych, wczesnym wykrywaniem ich objawów oraz odpowiednimi formami terapii
M-ERA.NET	43	32	badania z obszaru nauk o materiałach oraz inżynierii materiałowej
NORFACE	25	19	badania z zakresu nauk społecznych (poświęcone dotychczas m.in. migracjom, przyszłości państwa opiekuńczego oraz nierównościom społecznym)
QuantERA	31	26	badania naukowe z zakresu technologii kwantowych.
Solar-Driven Chemistry	5	5	badania z zakresu procesów fotochemicznych w świetle słonecznym

CENTRAL EUROPEAN SCIENCE PARTNERSHIP – CEUS

W czerwcu 2019 r. podpisaliśmy porozumienie o współpracy między agencjami finansującymi badania naukowe z Austrii i Słowenii, na mocy którego w lutym 2020 r. został uruchomiony program wielostronny CEUS. W konkursach ogłaszanych przez agencje biorące udział w programie, zespoły z Polski, Austrii, Czech i Słowenii mogą otrzymać finansowanie na realizację dwu- lub trójstronnych projektów badawczych. Zwycięskie projekty będą rekomendowane do finansowania w oparciu o wyniki oceny merytorycznej przeprowadzonej w jednej z zaangażowanych instytucji partnerskich, zwanej agencją wiodącą. Również w lutym tego roku ogłosiliśmy konkurs CEUS-UNISONO, pozwalający wnioskować o granty polskim zespołom, które uczestniczą w projektach ocenianych merytorycznie przez jedną z agencji partnerskich. We wrześniu 2020 r. w ramach konkursu OPUS otworzymy nabór na projekty badawcze realizowane przez zespoły z Polski, Austrii, Czech i Słowenii, których ocena merytoryczna będzie przeprowadzana w NCN jako agencji wiodącej.

MULTILATERAL LEAD AGENCY SCIENCE EUROPE TASK FORCE

W 2020 r. kontynuujemy przygotowania do uruchomienia programu wielostronnego we współpracy między kilkudziesięcioma agencjami należącymi do stowarzyszenia Science Europe. Inicjatywa ma na celu stworzenie schematu wspólnego finansowania międzynarodowych projektów badawczych w oparciu o procedurę agencji wiodącej. Jej istotą jest wzajemne zaufanie co do jakości oceny *peer-review* w gronie instytucji podejmujących się takiej współpracy. Ocena merytoryczna dwu- lub wielostronnych projektów badawczych będzie dokonywana, podobnie jak w przypadku programu CEUS, przez tzw. agencję wiodącą w ramach jej krajowego konkursu. Pozostali grantodawcy zobowiązują się do finansowania projektów rekomendowanych w oparciu o wyniki oceny merytorycznej dokonanej przez agencję wiodącą. W 2020 r. planujemy podpisanie porozumienia o współpracy między agencjami zrzeszonymi w inicjatywie.

KONKURSY WIELOSTRONNE: OGŁOSZONE I ZAPOWIEDZI

Obszar	Program	Temat konkursu	Ogłoszenie	Termin składania wniosków wstępnych	Termin składania wniosków pełnych
INTER-DYSCYPLINARNE	BiodivClim (sieć Biodiversa)	<i>BiodivClim- Biodiversity and Climate Change</i>	2 września 2019 r.	5 listopada 2019 r.	10 kwietnia 2020 r.
	JPcofuND2 (sieć JPND, konkurs JPND Call 2020)	<i>Novel imaging and brain stimulation methods and technologies related to Neurodegenerative Diseases</i>	7 stycznia 2020 r.	3 marca 2020 r.	30 czerwca 2020 r.
NZ	JPIAMR-ACTION (sieć JPI AMR)	<i>New and improved interventions to inhibit or limit the development of AMR in humans, animals and the environment</i>	grudzień 2020	luty 2021	czerwiec 2021
ST	CHIST-ERA IV (Call 2020)	<i>Advanced Brain Computer Interfaces for Novel Interactions; Towards Sustainable ICT.</i>	IV kwartał 2020 r.	2021 r.	2021 r.
	M-ERA.NET 2 (Call 2020)	<i>Integrated computational materials engineering; Innovative surfaces, coatings and interfaces for extreme conditions; High performance composites; Multifunctional materials; New strategies for health applications; Materials for additive manufacturing industry</i>	17 marca 2020 r.	16 czerwca 2020 r.	19 listopada 2020 r.

Z dofinansowania w ramach programu finansowania badań naukowych i innowacji UE „Horyzont 2020” korzystają: CHIST-ERA IV – umowa nr 857925, JPcofuND2 – umowa nr 825664, M-ERA.NET 2 – umowa nr 685451, QuantERA – umowa nr 731473, BiodivClim – umowa nr 869237.

KONKURSY FINANSOWANE W RAMACH FUNDUSZY NORWESKICH I FUNDUSZY EOG NA LATA 2014-2021

W ramach Programu Badania Podstawowe III edycji funduszy norweskich i EOG zostały zaplanowane trzy konkursy:

- GRIEG – konkurs na polsko-norweskie projekty badawcze - budżet 37,34 mln euro,
- IdeaLab – innowacyjny interdyscyplinarny konkurs dla wykonawców z Polski, Norwegii, Islandii i Liechtensteinu na projekty badawcze odpowiadające na ważne wyzwania społeczne - budżet 4,43 mln euro,
- POLS – konkurs wspierający mobilność finansowany w ramach funduszu małych grantów, dla naukowców z zagranicy chcących prowadzić badania w Polsce - budżet 7 mln euro.

W czerwcu 2019 r. zostały ogłoszone dwa konkursy: GRIEG i IdeaLab, natomiast trzeci konkurs: POLS został ogłoszony w marcu 2020 r.

Eksperci NCN

Narodowe Centrum Nauki powołuje ekspertów w poszczególnych dziedzinach, których zadaniem merytoryczna, rzetelna, wnikliwa i bezstronna ocena wniosków składanych w konkursach NCN oraz raportów z realizacji grantów NCN, przeprowadzona zgodnie z odpowiednimi regulacjami przyjętymi przez Radę NCN. Ekspert jest niezależny w swoich działaniach i ocenach, będąc zobowiązanym do pracy zgodnie ze swymi osobistymi zdolnościami, doświadczeniem i najlepszą wiedzą.

Ekspertów w NCN można podzielić na trzy kategorie:

- 1.** członkowie zespołów ekspertów – grupa ekspertów wybranych przez Radę NCN spośród wybitnych naukowców, powołana przez dyrektora NCN do oceny wniosków w ramach panelu dziedzinowego lub w grupie nauk. Oceniają wnioski indywidualnie na pierwszym etapie oceny, podczas posiedzeń debatują nad wspólną oceną dla każdego wniosku i kolegialnie decydują o ich dalszych losach, w tym o kształcie listy wniosków rekomendowanych do finansowania po II etapie,
- 2.** eksperci zewnętrzni – eksperci wykonujący oceny indywidualne na drugim etapie oceny w większości konkursów NCN,

3. członkowie zespołów stałych – eksperci oceniający raporty z realizacji grantów NCN.

W 2019 r. w NCN powołano **1648** członków zespołów ekspertów, którzy na pierwszym etapie oceny zrecenzowali łącznie 10 771 wniosków. Wśród członków zespołów ekspertów powołanych w 2019 r. znalazło się 243 naukowców afiliowanych poza granicami Polski co stanowi 15% wszystkich powołanych ekspertów. W drugim etapie procesu oceny wniosków uczestniczyło 8112 ekspertów zewnętrznych z kraju i z zagranicy, którzy wykonali 9886 indywidualnych ocen. 96% z nich stanowili eksperci zagraniczni, którzy wykonali 9464 recenzji.

W swoich działaniach eksperci NCN zobowiązani są do kierowania się troską o rozwój nauki w Polsce, wspierając – w ramach swych kompetencji – badania naukowe, które najbardziej zastępują na promocję i finansowe wsparcie. W realizowaniu swych zadań zachowują zasadę poufności w odniesieniu do procesu oceniania, treści oceny oraz osób ją przygotowujących. Eksperci są zobowiązani do przestrzegania zasad etycznych uchwalonych przez Radę NCN.

Ocena wniosków

Celem działalności Narodowego Centrum Nauki jest finansowanie najlepszych badań naukowych poprzez wypracowany dwuetapowy system środowiskowej oceny wniosków (peer review). Rada Narodowego Centrum Nauki przyjęła, jako ogólną zasadę, uwzględnianie w starannie przemyślanych proporcjach zarówno oceny jakości samego projektu, jak i dorobku jego wykonawców.

Proces oceny wniosku rozpoczyna się od oceny formalnej dokonywanej przez koordynatorów dyscyplin, która obejmuje sprawdzenie kompletności oraz prawdziwości przygotowania i złożenia wniosku o finansowanie projektu. Oceny merytorycznej wniosków dokonują zespoły ekspertów i przebiega ona dwuetapowo.

I ETAP - OCENA KWALIFIKACYJNA

Wnioski są poddawane ocenie indywidualnej niezależnie przez co najmniej dwóch członków zespołów ekspertów. Przygotowane oceny stanowią punkt wyjścia do dyskusji nad oceną wniosku podczas pierwszego posiedzenia panelowego. Decyzja o odrzuceniu wniosku lub zakwalifikowaniu go do drugiego etapu oceny jest podejmowana kolegią przez zespół. Zespoły ekspertów przygotowują listy rankingowe wniosków rekomendowanych do II etapu.

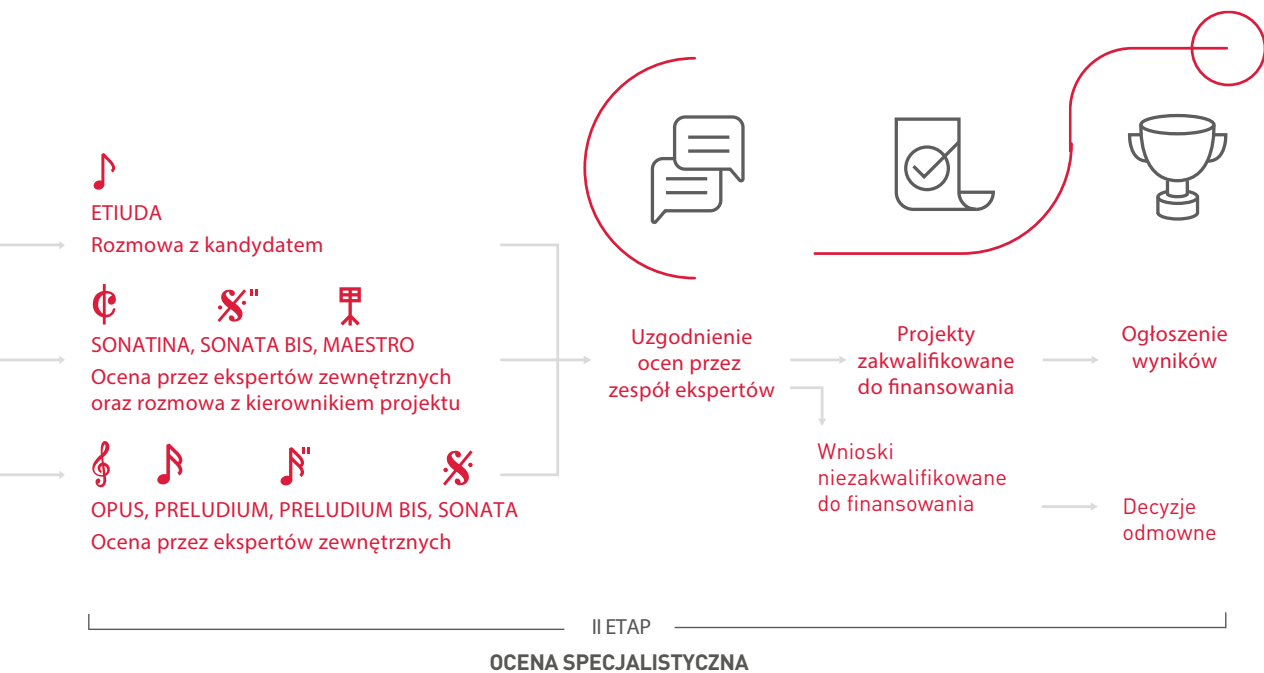
II ETAP - OCENA SPECJALISTYCZNA

Przebiega jednym z trzech trybów w zależności od typu konkursu. Wnioski złożone w konkursach OPUS, PRELUDIUM, PRELUDIUM BIS, SONATA są oceniane indywidualnie przez co najmniej dwóch ekspertów zewnętrznych, w tym zagranicznych, których opinie są następnie omawiane przez zespół ekspertów podczas drugiego posiedzenia panelowego. Ekspertów zewnętrznych wskazują koordynatorzy dyscyplin z uwzględnieniem osób rekomendowanych przez członków zespołu. W konkursach SONATINA, SONATA BIS, MAESTRO na II etapie oceny dodatkowo przeprowadzana jest rozmowa kwalifikacyjna z kierownikiem projektu. W konkursie ETIUDA na II etapie ocena wniosków odbywa się z uwzględnieniem rozmowy kwalifikacyjnej. Lista rankingowa zwycięskich projektów jest zatwierdzana przez zespół ekspertów.

Schemat (str. 26-27) dotyczy większości konkursów krajowych z oferty NCN za wyjątkiem konkursu MINIATURA, w którym przyjęto uproszczony, jednoetapowy proces oceny. Ocena wniosków w konkursach międzynarodowych przebiega według odrębnych zasad opisanych w dokumentacji konkursowej.

Proces oceny wniosków

Młodzi naukowcy

Jednym z priorytetów Narodowego Centrum Nauki jest wspieranie rozwoju młodych naukowców, czyli osób będących przed doktoratem lub do 7 lat po uzyskaniu stopnia naukowego doktora. Z myślą o nich powstały konkursy PRELUDIUM, PRELUDIUM BIS, SONATINA, SONATA, ETIUDA i FUGA, w których nie muszą rywalizować z bardziej doświadczonymi badaczami. W latach 2011-2019 ogłoszono w sumie 51 edycji konkursów adresowanych do młodych naukowców.

W konkursach NCN rozstrzygniętych w 2019 r.

33 %

łącznie kwoty przyznanej naukowcom stanowiła kwota przeznaczona na badania kierowane przez młodych naukowców

54 %*

ogółu wniosków stanowiły wnioski złożone przez młodych naukowców

60 %*

zakwalifikowanych do finansowania projektów jest kierowanych przez młodych naukowców.

* Ze względu na brak danych nie ujęto konkursu TANGO.

Nagroda NCN 2019

Nagroda Narodowego Centrum Nauki to wyróżnienie dla uczonych w wieku do 40 lat za znaczące osiągnięcia naukowe dokonane w ramach badań podstawowych, udokumentowane publikacjami afiliowanymi w polskiej instytucji naukowej. Nagrodę ustanowiła Rada Narodowego Centrum Nauki w lutym 2013 r. Wyróżnienie, w trzech obszarach badawczych: nauki humanistyczne, społeczne i o sztuce, nauki o życiu oraz nauki ścisłe i techniczne, przyznaje kapituła, w skład której wchodzi dyrektor i Rada NCN oraz przedstawiciele fundatorów Nagrody.

Wyróżnienia zostały przyznane już siedmiokrotnie. Uroczystość wręczenia Nagrody NCN 2019 odbyła się 9 października w Galerii Sztuki Polskiej XIX wieku w Sukiennicach, oddziale Muzeum Narodowego w Krakowie.

NAUKI HUMANISTYCZNE,
SPOŁECZNE I O SZTUCE

NAUKI ŚCISŁE
I TECHNICZNE

NAUKI O ŻYCIU

Fundatorzy Nagrody NCN 2019

Dr hab. Michał Wierchoń

Instytut Psychologii Uniwersytetu Jagiellońskiego

Osiągnięcie naukowe: interdyscyplinarne badania nad świadomością, zaproponowanie autorskiego modelu teoretycznego świadomości. Instytut Biochemii i Biofizyki Polskiej Akademii Nauk

Dr Roman Szczęsny

Instytut Biochemii i Biofizyki PAN

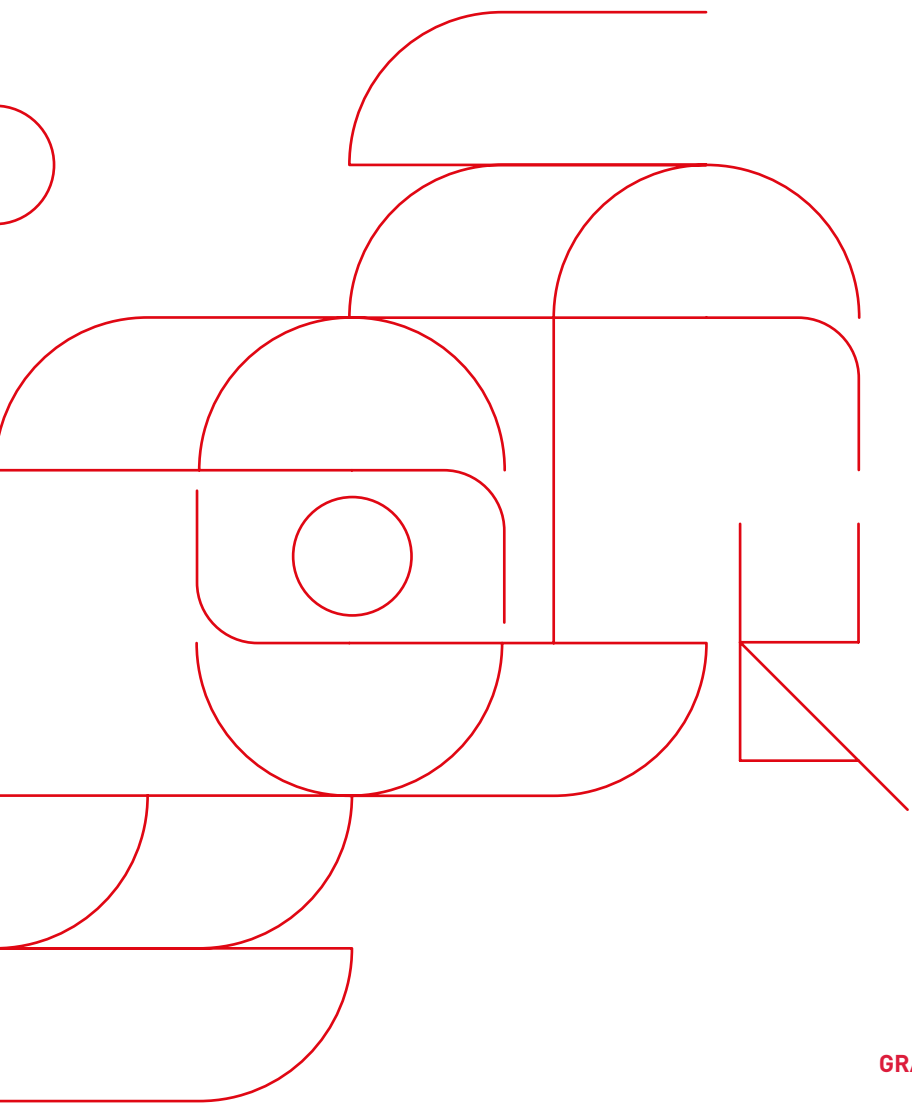
Osiągnięcie naukowe: odkrycie mechanizmu degradacji mitochondrialnego RNA. w komórkach ludzkich wskazującego na rolę mitochondriów w regulacji nieswoistej odpowiedzi immunologicznej

Dr hab. Dawid Pinkowicz

Wydział Chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego

Osiągnięcie naukowe: badania nad multifunkcjonalnymi magnezami molekularnymi i nanomagnesami kwantowymi – projektowanie, synteza, charakterystyka strukturalna i fizykochemiczna

WWW.NCN.GOV.PL

GRAMY DLA POLSKIEJ NAUKI
2020